

**A STUDY OF THE PERCEPTIONS ABOUT CANCER  
AND TELETHERAPY AND THE NEEDS OF  
CANCER PATIENTS**

**KRISTKAMON BOONYATHADA**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT  
OF THE REQUIREMENTS FOR  
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS (CULTURAL STUDIES)  
FACULTY OF GRADUATE STUDIES  
MAHIDOL UNIVERSITY  
2003**

**ISBN 974-04-3707-9  
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

การศึกษาการรับรู้และความต้องการของผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มีต่อโรคมะเร็งและการฉายรังสี (A STUDY OF THE PERCEPTIONS ABOUT CANCER AND TELETHERAPY AND THE NEEDS OF CANCER PATIENTS)

กฤษณ์กมล บุญยธาดา 4237778 LCCS/M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : เสาวภา พรศิริพงษ์, M.A., ดวงพร คำบุญวัฒน์, M.A., พวงทอง ไกรพิบูลย์, M.D.

#### บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มีต่อโรคมะเร็งและการฉายรังสี ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งและการฉายรังสีของผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มาฉายรังสี ความต้องการของผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มาฉายรังสี ที่โรงพยาบาลรามาริบัติ และจัดทำชุดข้อมูล "108 คำถามของผู้ป่วยฉายรังสี" เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มาฉายรังสี กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาเป็นกลุ่มผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มาฉายรังสี ที่โรงพยาบาลรามาริบัติ ระหว่างวันที่ 27 มีนาคม 2544 - 31 กรกฎาคม 2544 จำนวน 50 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ (1)เป็นผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มีลักษณะทั่วไปแข็งแรง มีความยินดีและมีเวลาที่จะให้สัมภาษณ์หรือพูดคุยกับผู้วิจัย (2)ผ่านการคำนวณค่าปริมาณการฉายรังสีและลงบันทึกเพิ่มประวัติการฉายรังสีที่หน่วยรังสีรักษา โดยได้รับการประเมินว่า ต้องฉายรังสีไม่น้อยกว่า 20 ครั้ง (3)มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไปทั้งชายและหญิง เนื่องจากผู้ป่วยที่มารับการฉายรังสี ส่วนใหญ่มีอายุมาก ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม ร่วมไปกับการสัมภาษณ์ระดับลึก การสังเกต และการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม แล้วจึงนำมาจัดทำชุดข้อมูล "108 คำถามของผู้ป่วยฉายรังสี" เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มาฉายรังสี

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งและการฉายรังสีของผู้ป่วยโรคมะเร็งมีความสัมพันธ์กัน โดยกลุ่มที่รับรู้ว่าเป็นโรคมะเร็งรุนแรงมากจะรับรู้ว่าการฉายรังสีรุนแรงมาก เช่นเดียวกับในกลุ่มที่รับรู้ว่าเป็นโรคมะเร็งรุนแรงปานกลางจะรับรู้ว่าการฉายรังสีรุนแรงปานกลาง ในกลุ่มผู้ป่วยที่รับรู้ว่าเป็นโรคมะเร็งรุนแรงมาก มีการให้ความหมายและความเชื่อของมะเร็งไปในทางที่รุนแรง ในขณะที่กลุ่มผู้ป่วยที่รับรู้ว่าเป็นโรคมะเร็งรุนแรงปานกลางมีการให้ความหมายและความเชื่อของมะเร็งไปในทางที่รุนแรงน้อยกว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความหมาย ความเชื่อ และการรับรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งและการฉายรังสีของผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มาฉายรังสี ได้แก่ 1)ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และภูมิฐานะ และ 2)ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ที่พักอาศัยในระหว่างที่มาฉายรังสี การมีผู้ดูแล ครอบครัวและสื่อมวลชน นอกจากนี้ผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มาฉายรังสี ที่โรงพยาบาลรามาริบัติ มีความต้องการในด้านต่างๆ ได้แก่ ต้องการให้เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ป่วย คุณภาพในการให้การรักษาระยะเวลาในการรอคอยฉายรังสี คำแนะนำหรือคู่มือประกอบ การมีสิทธิในการเลือกสถานพยาบาล ความต้องการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคมะเร็งและการฉายรังสี ข้อมูล(ความหมายของโรคมะเร็งและการฉายรังสี สาเหตุหรือที่มาของโรค เมื่อเป็นแล้วควรปฏิบัติตัวอย่างไร การรักษา และเรื่องอื่นๆ) และรูปแบบการรับ หรือแลกเปลี่ยนข้อมูล (เอกสารสิ่งพิมพ์ การพูดคุย, และสื่ออื่นๆ) ผู้วิจัยได้นำความต้องการในด้านข้อมูลมาจัดทำชุดข้อมูล "108 คำถามของผู้ป่วยฉายรังสี"

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า สื่อควรปรับบทบาทการนำเสนอเกี่ยวกับโรคมะเร็งและการฉายรังสี โดยแนะนำความรู้และข้อมูลที่ถูกต้องให้กับผู้ป่วยโรคมะเร็ง ทุกสถานพยาบาลควรนำเสนอเสียงสะท้อนของผู้ป่วยไปปรับปรุงการให้บริการ และนำข้อมูลที่ได้ออกไปใช้ประโยชน์ และมีการพัฒนาชุดข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และมีการศึกษาและพัฒนาวิธีการที่ทำให้ผู้ป่วยสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับโรคได้อย่างมีความสุข ลดความวิตกกังวล และให้ความร่วมมือในการรักษา

## A STUDY OF THE PERCEPTIONS ABOUT CANCER AND TELETHERAPY AND THE NEEDS OF CANCER PATIENTS

KRISTKAMON BOONYATHADA 4237778 LCCS/M

M.A.(CULTURAL STUDIES)

THESIS ADVISORS : SAOWAPA PORNSIRIPONGSE, M.A., DUANGPORN KAMNOONWATANA, M.A., PUANGTONG KRAIPHIBUL, M.D.

### ABSTRACT

This qualitative research studies cancer patients' perceptions about both cancer and teletherapy and, thirdly, it investigates their needs during their hospital treatment. The study focuses on 50 selected patients who underwent teletherapy at Ramathibodi Hospital from 27 March 2001 – 31 July 2001. The criteria used to select the patients required that : (1) they were cancer-inflicted despite their healthy and happy appearance, and they had enough time for interviews and talks; (2) they were diagnosed as being in need of teletherapy and had to receive at least 20 treatments at the hospital; and (3) they were either male or female and over 30 years of age, as most patients who come for teletherapy are. The data, collected by means of in-depth interviews, observations, and participant observations, were analyzed in light of a review of the literature. The list, "108 questions asked by cancer patients undergoing teletherapy", was then compiled, and it is presented here in order to educate patients in need of teletherapy.

This study shows that the patients' perceptions of cancer were closely related to those of teletherapy. Patients who perceived cancer as a very severe disease also perceived teletherapy as very severe. The other group who perceived cancer as moderately severe also perceived teletherapy in the same way. The factors affecting the patients' meanings, beliefs, and perceptions of cancer and teletherapy were: (1) personal factors, such as gender and place of residence; and (2) social factors, such as their whereabouts during the time of treatment, their relationships with their care-giver, other people around them, and with the media. The patients who came for treatment at Ramathibodi Hospital had several needs. They wanted social relations with their practitioners, quality treatment, a set duration of time between treatments of teletherapy, advice or booklets, the right to choose their own hospital, information concerning cancer and teletherapy—such as the meaning of cancer and teletherapy, the cause of the disease, how to take care of themselves after having cancer, treatments, etc., and lastly, they wanted better means to receive and exchange such information through the print, broadcast, and other media, for instance. All these needs have been incorporated into "108 questions asked by cancer patients undergoing teletherapy".

This study suggests that the media should play a greater role in giving correct knowledge and information to cancer patients. Also, hospitals should make use of patients' feedback, and they should update their data more frequently to enhance their services. Further studies should be conducted on how patients can live happily with the disease, how their anxieties can be minimized, and on how they can be encouraged to be more co-operative when receiving treatment.

KEY WORDS : PERCEPTION / NEED OF CANCER PATIENTS / RADIOTHERAPY / TELETHERAPY / CANCER PATIENTS

99-P. ISBN 974-04-3707-9